

[Kristen Amby.]

for det vil i Virkeligheden sige, at en Mand, der bruger, efter at han har faaet sin Embedseksamen, som Dr. Andersen fik i 1926, eller rettere sagt sin Magisterkonferens, 5—6 Aars Ungdomsarbejde til at uddanne sig videnskabeligt i Stedet for at gaa lige ind i en Stilling og opnaa Anciennitet, saadan som Werner Christensen gjorde, bliver forbigaaet, netop fordi han har brugt Tiden til at uddanne sig. Jeg mener, at det ogsaa skulde tælle med i „Ancienniteten“, at man bruger sine Ungdomsaar til netop at uddanne sig til den Stilling, det her kommer an paa, og jeg synes, at hvis Danmarks geologiske Undersøgelse havde ment, at det var nødvendigt for Undersøgelserne at have en Kemiker ansat i en fast Stilling, havde det været Undersøgelsens Chefs Pligt at komme til Rigsdagen og sige: Jeg kan ikke længere nøjes med en honorarlønnet Stilling for Kemikeren, maa jeg bede om at faa den Plads — saa kan Rigsdagen tage sin Stilling — gjort til en fast Tjenestemandsstilling. Der er ingen Mening i, at en Geolog, der har uddannet sig som Geolog, skal forbigaaes af disse Hensyn.

Jeg skal imidlertid erkende, at Ministeren har sagt, at han paa den givne Foranledning vil drøfte Personaleforholdet ovre i Danmarks geologiske Undersøgelse. Jeg gaar ud fra, at disse Drøftelser vil resultere i, at Medhjælpskontoen sættes op; det er nemlig nødvendigt, den bliver det. Staten kan ikke være bekendt, at der kun er en Medhjælpskonto paa 6 000 Kr., hvoraf Magister Iversen og Dr. Andersen faar 190 Kr. om Maaneden, og de har nu været der 4—5 Aar. Staten kan ikke være bekendt at forlange et Arbejde udført i Danmarks geologiske Undersøgelse, som kun kan udføres, fordi man paa god gammeldags Udsvevningsvis kan benytte voksne Mænds Arbejde til Underbetaling. Det er nødvendigt, hvis man vil vedblive at have disse Undersøgelser, at faa denne Konto sat saaledes i Vejret, at disse Folk kan leve af det.

Dernæst vil jeg gerne henvende mig med nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch. Det ærede Medlem siger i sin Finanslovtale, Sp. 227, efter at have udviklet, at Problemet nu er det sociale Demokrati, saaledes:

„der maa skabes, hvad jeg kalder det sociale Demokrati med Forstaaelse af og samfundsmæssigt Syn paa Økonomiens Opgaver“.

I denne Formel, at nu er Problemet det sociale Demokrati, er jeg enig, og denne Formel kan mange tiltræde, selv om de ikke er Socialister, Socialdemokrater, altsaa har en socialistisk Grundindstilling. Men Spørgsmaalet er jo, hvilket Indhold man lægger i denne Formel. Problemet har, saa vidt jeg kan skønne, to Sider; den ene Side er den, man i Regelen har talt om og altid diskuteret: ved hvilken Form for Produktion skabes de fleste og til de mange Slags menneskelige Behov svarende Goder?

Ved hvilken Produktion sker dette? Ved den privatøkonomiske eller ved en Produktion, hvor Samfundet besidder Produktionsmidlerne? Vi mener det første, men derfor kan man ikke sige, at vor Betragtning ikke er samfundsmæssigt betonet. Vi mener, at der for Samfundet som saadant, for Samfundets Borgere, for alle Mennesker skabes de fleste Goder og de bedste Goder i en privatøkonomisk Produktion. Det er altsaa med andre Ord slet ikke her, Skillelinien kommer, og jeg synes, Socialdemokraterne skylder os Beviset for, at det modsatte er Tilfældet. Men Problemet har en anden Side, og den interesserer mig egentlig i Øjeblikket nok saa stærkt som den teoretiske Diskussion, det er en Side, der saa at sige vender indad, det er Spørgsmaalet om Forholdet imellem de forskellige Erhverv og disses Lønninger. Man taler i Regelen blot om Erhvervene, men glemmer de Lønninger, der betinger Erhvervenes Stilling. Under den saakaldte fulde Liberalisme ordnes dette ved Konkurrence. Om den fulde Liberalisme nogen Sinde har eksisteret, ved jeg ikke, jeg tror ogsaa, at man dengang brugte Samfundets Magt, det var maaske dengang Udsvederne, der da brugte den, de brugte den i hvert Fald indirekte; om den overhovedet har eksisteret, ved jeg ikke, men det er i alt Fald Idealet, at under den fulde Liberalisme er det Konkurrencen, som afgør Lønningens Højde og ogsaa Forholdet imellem Erhvervene. Men i det moderne Samfund, som vi lever i, ikke blot det Samfund, vi har i Dag paa Grund af Restriktioner udefra, men i det moderne Samfund, saaledes som det har